

L'obra patriòtica

Aconseguir l'Estatut caldrà construir l'armadura interior del nostre govern autònom. Feina delicada i greu, naturalment. La nostra inèdita capacitat de govern haurà de consolidar l'Estatut. Però, des d'ara és precís laborar Catalunya endins i consolidar prèviament una consciència catalanista. Domina en un ample sector de l'opinió catalana un criteri completament negatiu. Hom pensa que aprovat l'Estatut desapareix el motiu fonamental que impulsava el moviment catalanista i que ja no ens haurem de preocupar de res més. I aquest criteri simplista i fals ha comès a hores d'ara els seus estralls. Hi ha una crisi de teatre català; hi ha una crisi del llibre català; hi ha una crisi d'emoció catalana.

Constatem amb dolor aquesta minva de les activitats culturals catalanes. Durant la dictadura la ciutadania catalana reaccionà a cops de vergassades. La gentada acudia a qualsevol espectacle, lliure o privat, que impliqués una adhesió a l'esperit de la nostra terra. I així s'omplien els teatres que representaven obres catalanes, i s'omplien els concerts que interpretaven música catalana. La producció literària de Catalunya assolí esplets engrescadors. Una senzilla audició de sardanes produïa efervescències inversemblants i esclats eixordadors. I no cal ponderar la fal·lera insaciabile d'organitzar conferències culturals, curssets de llengua i història catalanes, centres d'excursionisme i romeries patriòtiques... I bé: la perspectiva nacional era òptima i esperançadora. Cultivàvem l'home física i moralment. Creàvem un instrument de màxima eficàcia: una generació de patriotes. Incorporàvem a tots els estaments i a tots els partits la pràctica i mecànica de l'ideal català, en la doble finalitat d'establir una solidaritat i una col·laboració, disciplines esquerpes en els nostres medis temperamentals. I sentàvem alhora els fonaments d'una obra social. La catalanització avançava a pas gimnàstic.

El gust de safareig i de xafardeïria, el plaer d'escàndol i d'impudícia que són rebrots de la política menuda i baixa de sostre, ha clivellat l'optimisme del nostre poble

en l'obra d'acció patriòtica, tan acceleradament iniciada. Tares del nostre individualisme impenitent? Fadiga a concloure una obra sòlida? Convenciment que la feina a fer, ja la donem per llesta? No ho sabem pas. Ens recaria haver de justificar el col·lapse, atribuïnt als règims d'excepció un poder taumàtúrgic capaç d'alçapremar les conviccions dels patriotes febles i ocasionals. No volem creure que la ciutadania catalana necessiti com a represa d'activitats l'estímul d'unes xurriaques dictatorials. I altrament, hem de convenir que s'ha fet molt catalanisme per pur esperit de protesta, per un desig de fer la guitza, per compensar l'oci d'un llarg dejuni polític, per impuls d'un sentiment malaltís, per afany de gallardies teatrals, per cobejança de popularitats escaduceres. Catalanisme de llacets i de quincalla. Catalanisme de freta i de rècord. Catalanisme buit, inorgànic i fràgil.

L'il·lustre Pompeu Fabra escriu suara que cal posar de relleu les nostres tares per a superar-les. És cert, Encobrir-les, és tasca del cofoïsme infantil i vague. Cal afrontar la realitat per dura que sigui. I la realitat ens la indica l'eminent filòleg: "El nostre moviment nacional manca encara d'una sòlida base en la consciència de molts catalans. Tot sovint les seves manifestacions no són més que l'escuma d'un entusiasme fugisser." Intensifiquem, doncs, el nostre esforç. Fem que es fongui l'escuma patriòtica. Reemplacem-la per la fermesa de les conviccions patriòtiques, llevat convenient per a emprendre una altra tasca de gran ambició i envergadura: la formació d'una consciència nacional catalana.

ERNEST ALBERT I GALTER

Catàstrofe ferroviària

Kharbine, 24.—Als voltants de Yapluya, sobre la línia oriental del ferrocarril de l'Est xinès, ha ocorregut una topada entre un tren de mercaderies i altre de viatgers, en el qual han resultat 40 morts i un centenar de ferits.

El doctor Queraltó, és mort

Ha mort a Barcelona el doctor Jaume Queraltó, als seixanta tres anys d'edat.

Home dotat d'una intel·ligència privilegiada i d'un cor nobilíssim, fou durant tota la seva vida un term lluitador a favor dels tres grans ideals, factors decisius de l'aveng de la Humanitat: Justícia, Llibertat i Amor.

Seixanta tres anys de lluita constant, d'adversitats i d'angoixes, de neguits i de sofrències, no havien pogut doblegar la seva voluntat fèrrica que s'aixecava en tot temps amb l'orgull de l'home que sap que compleix íntegrament amb el seu deure, orgull per altra part rublert de noblesa i d'austeritat que l'ha seguit fins els darrers moments en què un flaquejament del cor ha tallat de sobte la seva vida.

Amb la seva mort, Catalunya i la Humanitat tota perden un valor positiu que en aquestes hores que s'apropen de gran responsabilitat per a la nostra terra, hauria estat d'un ajut inapreciable.

Catalunya ha de plorar intensament la mort d'aquest home il·lustre, que sacrificà la seva vida al gran Amor que sentia per tots els seus consemblants i donà a la seva terra un nom que s'extengué arreu del món i que mai no s'esborrarà del pensament dels que veritablement l'han estimat de tot cor.

Augmentarà el dèficit nordamericà?

Segons el "New York Herald" l'administració federal dels Estats Units s'esforça en evitar que sigui aprovat per les Corts el projecte de concessió de bons als ex-combatents.

M. Ogden Mills, Secretari del Tresor, ha declarat que la realització d'aquest projecte produiria quelcom pitjor que una fallida financiera: una fallida moral. Constituiria una emissió fraudulenta de "dòllars deshonestes" i assestaria un cop a la confiança pública que les seves conseqüències serien incalculables.

L'indubtable és que hauria d'abandonar-se l'esperança de nivellar el pressupost.

Millora la situació financiera general

S'han observat en els últims dies inequívocs símptomes de reafirmament de la situació financiera espanyola. Hi contribueixen varies causes, entre les quals les més destacades són les notícies, cada dia més favorables, del valor de la collita; la minva de la força de l'extremisme i la seguretat que el Govern sabrà imposar a tots l'ordre per assegurar la recollecció; els efectes de la facilitat amb que fou cobert el primer emprèstit de la República, que ha determinat una certa aflluència de capitals estrangers i la posada en circulació d'altres nacionals que estaven atemoritzats; els rumors d'importantes negociacions per a l'intercanvi comercial, en canvi directe de productes, amb varis països, que podrien resoldre la crisi industrial que es sofreix al Nord especialment; per últim, la mesura amb que s'ha plantejat a les Corts el problema català i l'agrari, que fan esperar una ràpida i armoniosa solució d'ambdues qüestions, tal vegada les més delicades que tenia plantejades la República.

Tot això es reflexa en el canvi tan satisfactoriament, que en impulsos moderats, però persistents — és a dir, degut a causes naturals i no a passatgera especulació—les principals divises estrangeres han baixat des de començament de mes fins el dia 15 en la següent forma, en relació amb la pesseta: els dòllars de 12'77 a 12'34; els francs francesos, de 50'25 a 48'70; els francs suïssos, de 247'90 a 241'60; les lliures de 46'65 a 45.

Paral·lelament la situació bancària ha millorat de tal manera, que sabem d'importantíssim establiment de crèdit que ha recuperat ja plenament la posició que tingué en els dies de més prosperitat.

Política alemanya

Berlin, 24.—Han fracassat les gestions que venien realitzant els partits burgesos de Wurtemberg per a una intel·ligència amb els hitlerians, perquè els "nazis" exigeixen la Presidència i el ministeri de l'Interior.

Demà es reunirà la nova Dieta de Prússia.